

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

28.04.2026

Nr.11.14/AP/4064/2026

Lēmums Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departaments, Reģ. Nr.90011524360, adrese: Dzirnāvu iela 140, Rīga, LV-1050, elektroniskā pasta adrese: pad@riga.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums un izstrādes mērķis:

Lokālpilnojums Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma grozījumiem (turpmāk – Lokālpilnojums).

Plānošanas dokumenta īstenošana paredzēta līdz jaunā Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma īstenošanas uzsākšanai (Rīgas domes 29.06.2023. lēmums Nr. RD-23-2707-lē “Par Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu”). Saskaņā ar 09.02.2023. likumu “Grozījumi Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likumā” jauns Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojums jāizstrādā un jāapstiprina ne vēlāk kā līdz 31.12.2028.

Lokālpilnojuma izstrādes mērķis ir precizēt apbūves noteikumu prasības par vēsturisko zemesgabalu sadali, apvienošanu un robežu pārkārtošanu, insolācijas nosacījumiem un to piemērošanu kultūrvēsturiskajā pilsētvidē, arhitektūras konkursu piemērošanu un organizēšanu. Plānotās izmaiņas neparedz jaunas apbūves veidošanu vai teritorijas izmantošanas intensitātes palielināšanu, nemaina funkcionālo zonējumu un nerada papildu slodzi uz vidi.

Izvērtētā dokumentācija:

Izstrādātājas 2026.gada 30.janvāra vēstule/iesniegums Nr.DA-26-2845-nd “Par Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma grozījumu stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu”¹ (turpmāk – Iesniegums), Rīgas domes 2025.gada 17.decembra lēmums Nr. RD-25-422-lē “Par Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes uzsākšanu” un Darba uzdevums (turpmāk – Darba uzdevums), Veselības inspekcijas 2026.gada 9.janvāra informācija/viedoklis Nr.1.7.5.-1./254 “Par ietekmes uz vidi stratēģiska novērtējuma nepieciešamību” un Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) 2026.gada

¹ Reģ. Nr. 1154/AP/2026

26.janvāra vēstule/viedoklis Nr. 4.8/465/2026-N "Par Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma grozījumiem".

Plānošanas dokumenta Izstrādātāja viedoklis:

Izstrādātāja sniegusi viedokli, ka Lokālplānojumam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) procedūra nav nepieciešama.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai² – Dienestam³ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1.punkts noteic, ka Dienests pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. Dienestā saņemts Izstrādātāja Iesniegums, ar kuru Izstrādātāja informē par Lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Lokālplānojuma teritorijā ietverta Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorija.
 - 2.2. Lokālplānojuma teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas vai mikroliegumi.
 - 2.3. Teritorijā atrodas virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas un aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem. Plānošanas dokumentam nav paredzēta ietekme uz dabas resursu aizsargjoslām.
 - 2.4. Atbilstoši Iesniegumā sniegtajai informācijai ar Lokālplānojumu plānotā darbība neatbilst Likuma 1. un 2.pielikumā noteiktajām darbībām.
 - 2.5. Plānošanas dokuments neparedz jaunas apbūves veidošanu, teritorijas izmantošanas intensitātes palielināšanu vai funkcionālā zonējuma maiņu.
 - 2.6. Vides ietekmējošie faktori, kas saistīti ar izstrādājamo plānošanas dokumentu, nav identificēti.
3. Darba uzdevumā noteiktas prasības Lokālplānojuma izstrādei, tostarp:
 - 3.1. Izvērtēt spēkā esošo Apbūves noteikumu tiesību normas un to piemērošanas praksi jautājumos, kas regulē:
 - 3.1.1. vēsturisko zemesgabalu sadali, apvienošanu un robežu pārkārtošanu
 - 3.1.2. insolācijas prasības un to piemērošanas nosacījumus
 - 3.1.3. arhitektūras konkursu organizēšanu un piemērošanas gadījumus
 - 3.2. Precizēt un, ja nepieciešams, papildināt vai izstrādāt jaunas Apbūves noteikumu prasības par Darba uzdevuma 2.1.apakšpunktā minētajām tēmām, nodrošinot to atbilstību augstāka juridiskā spēka normatīvajiem aktiem.
 - 3.3. Pilnveidot Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma Paskaidrojuma rakstu attiecībā uz Darba uzdevuma 2.1.apakšpunktā minētajām tēmām.
 - 3.4. Sagatavot Apbūves noteikumu grozījumu redakciju.

² Likuma 6. panta pirmā daļa.

³ Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024.gada 17.decembra rīkojumu Nr.1191 "Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju" ar 01.02.2025. reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru. Saskaņā ar Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta rīkojuma Nr. 533 "Par Enerģētikas un vides aģentūras pievienošanu Valsts vides dienestam" 2. punktu, no 2025.gada 1.oktobra Valsts vides dienests pārņem likvidējamās Enerģētikas un vides aģentūras funkcijas.

- 3.5. Izstrādāt spēkā esošo Apbūves noteikumu tiesību normu un grozījumu jauno tiesību normu salīdzinošo tabulu, kā arī skaidrojošu informāciju sabiedrībai.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Dienestā. Iesniegumam pievienoti šādi dokumenti un viedokļi:
- 4.1. Veselības inspekcijas 2026.gada 9.janvāra informācija/viedoklis Nr.1.7.5.-1./254 “Par ietekmes uz vidi stratēģiska novērtējuma nepieciešamību”. Inspekcija, ņemot vērā minēto un to, ka grozījumu ietvaros netiek paredzētas tādas darbības, kas radītu negatīvu ietekmi uz cilvēku veselību, kā arī dokuments respektē valsts vides jomas regulējumu, Inspekcija uzskata par iespējamu nepiemērot SIVN grozījumu izstrādei.
- 4.2. DAP 2026.gada 26.janvāra vēstule/viedoklis Nr.4.8/465/2026-N “Par Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma grozījumiem”. Atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5.punktam DAP savas kompetences ietvaros uzskata, ka Teritorijas plānojuma grozījumiem var nepiemērot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu. DAP uzskata, ka Teritorijas plānojuma grozījumiem nav paredzama būtiska negatīva ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamiem biotopiem vai sugām.
5. Lokālpilnošums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2.punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Izvērtējot esošo informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Dienests konstatē, ka konkrētais Lokālpilnošums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.
- 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2.punkts noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4.punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekme uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2.punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2.pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000). Savukārt Likuma 4.panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 5.3. Dienests konstatē, ka atbilstoši iesniegtajai dokumentācijai Lokālpilnošuma izstrādes mērķis ir precizēt apbūves noteikumu prasības par vēsturisko zemesgabalu sadali,

- apvienošanu un robežu pārkārtošanu, insolācijas nosacījumiem un to piemērošanu kultūrvēsturiskajā pilsētvidē, arhitektūras konkursu piemērošanu un organizēšanu.
- 5.4. No Izstrādātājas Iesnieguma izriet, ka Lokālplānojuma teritorijā nav plānotas darbības, kas minētas Likuma 1. un 2.pielikumā, to atbilstoši iesniegtajiem dokumentiem nekonstatē arī Dienests. Līdz ar to Lokālplānojums neattiecas uz tiem plānošanas dokumentiem, kuriem Stratēģiskais novērtējums jāveic atbilstoši Likuma 4.panta trešās daļas 1.punkta nosacījumiem.
 - 5.5. Dienests konstatē, ka Lokālplānojuma teritorijā neatrodas Natura 2000 teritorijas, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas vai mikroliegumi.
 - 5.6. Ar Lokālplānojumu netiek paredzēta jaunas apbūves veidošana, teritorijas izmantošanas intensitātes palielināšanās vai funkcionālā zonējuma maiņa.
 - 5.7. Šā lēmuma pieņemšanā ņemts vērā, ka ar Lokālplānojumu plānotās izmaiņas neparedz jaunas apbūves veidošanu vai teritorijas izmantošanas intensitātes palielināšanu, nemaina funkcionālo zonējumu un nerada papildu slodzi uz vidi Līdz ar to, izpildot Darba uzdevumā iekļautos un institūciju izvirzītos nosacījumus, kā arī normatīvo aktu prasības, nav sagaidāms, ka Lokālplānojuma teritorijā varētu tikt aktualizētas būtiskas ar vides piesārņojumu saistītas vides problēmas (Likuma 23.² panta 2. punkta “d” un “e” apakšpunkts).
 - 5.8. Tāpat Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamība neizriet arī no lietderības un samērības apsvērumiem, to savas kompetences ietvaros nav prasījušas DAP un Veselības inspekcija. Lokālplānojuma izstrāde nav saistīta ar tik būtiskiem ietekmes aspektiem, lai būtu nepieciešams piemērot Stratēģisko novērtējumu (Likuma 23.² panta 2., 3. un 4. punkts).
 - 5.9. Dienests šā lēmuma pieņemšanā ņem vērā, ka Lokālplānojuma izstrādātājiem ir saistoši normatīvie akti, kā arī Veselības inspekcijas, DAP un Dienesta izvirzītie nosacījumi, kas saistīti ar dabas vērtību un vides risku samazināšanu. Līdz ar to Dienests secina, ka pastāv mehānismi, ar kādiem iespējams nodrošināt negatīvas ietekmes savlaicīgu mazināšanu, lai nepieļautu būtisku negatīvas ietekmes uz vidi izveidošanos. Tādējādi, izpildot institūciju izvirzītos nosacījumus, kā arī normatīvo aktu prasības, Dienesta ieskatā nav sagaidāms, ka Lokālplānojuma teritorijā varētu tikt aktualizētas tik būtiskas ar vides piesārņojumu vai kaitējumu saistītas vides problēmas (Likuma 23.² panta 2. punkta “d” un “e” apakšpunkts), lai Lokālplānojumam piemērotu Stratēģiskā novērtējuma procedūru. Lokālplānojuma izstrādē un īstenošanā tiks ievēroti institūciju nosacījumi un saistošo normatīvo aktu prasības.
6. Līdz ar to Dienests, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23.² panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem, konstatē, ka Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

- Aizsargjoslu likuma 6. un 36.pants.
- Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.pants, 23.² pants, 23.³ pants.
- Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumi Nr.240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.
- Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumi Nr.628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Likuma 23.² pantā noteiktajiem stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamības kritērijiem un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Dienests atbilstoši Likuma 23.³ panta 1. punktam secina, ka konkrētajā gadījumā plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma grozījumu lokālplānojuma izstrādei.

Atļauju pārvaldes direktore

D.Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Terēzija Kruste, 29287303
terezija.kruste@vvd.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departamentam, *_DEFAULT@90000056484*
2. Veselības inspekcijai, *_DEFAULT@90002448818*
3. Dabas aizsardzības pārvaldei, *_DEFAULT@90009099027*